

การวิเคราะห์เรื่องราวจากภาพยนตร์เรื่องธอร์ เทพเจ้าสายฟ้า โดยใช้ทฤษฎีโครงสร้างนิทานของวลาดีมีร์พรอพพ์

The Analysis of THOR God of Thunder Using Propp's Structural Theory of the Folktale

สมเกียรติ ศรีเพชร*และศิริชัย ศิริภายะ**

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบโครงสร้างนิทานจากภาพยนตร์เรื่องธอร์ เทพเจ้าสายฟ้า โดยอาศัยทฤษฎีโครงสร้างนิทานของวลาดีมีร์พรอพพ์ใช้วิธีการศึกษาตามโครงสร้างลำดับด้วยการชมภาพยนตร์เรื่องธอร์เทพเจ้าสายฟ้า จากการศึกษาพบว่า โครงสร้างที่กำหนดพฤติกรรมของตัวละครเรื่องธอร์ตามทฤษฎีโครงสร้างยังคงอยู่ แต่ไม่ได้ครบทั้ง 31 พฤติกรรมและไม่ได้เรียงลำดับตามทฤษฎีโครงสร้างได้ทั่วไป ทั้งนี้เพราะบริบทของสื่อภาพยนตร์ในปัจจุบันและลักษณะของการถ่ายทอดเรื่องราวที่ค่ายภาพยนตร์ต้องการให้มีภาคต่อและไปผนวกรวมกับภาพยนตร์เรื่องอื่น ๆ ในค่ายเดียวกัน

คำสำคัญ: โครงสร้างนิทาน / พฤติกรรมตัวละคร / ธอร์

Abstract

This study aims to analyze the structure of the movie "Thor: God of Thunder" by using the concept of Propp's 31 Functions of folklores. The syntagmatic analysis method was conducted to study this movie. The study found that some of the functions existed in the movie but didn't appear orderly. Because of the context of contemporary film and the style of presentation, the structure found in this movie wasn't following Prop's concept.

Keywords: Folktale Structural / Character Behavior / Thor

บทนำ

ธอร์ (THOR) คือหนึ่งในเทพปกรณัมนอร์สเป็นชายวัยกลางคนที่มีความซื่อสัตย์และหวาดเกรงสีแดงปรากฏในฐานะเทพผู้มีพลังกำลังมากและไม่มีใครที่สามารถโค่นลงได้ และได้รับ ของโรมันไปจนถึงการได้รับความนิยมอย่างสูงในยุคไวคิง(CatDumb, 2561) ธอร์เป็นพระราชโอรสในเทพโอดิน (Odin)

* อาจารย์ประจำคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

** รองศาสตราจารย์ ดร. คณบดี คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

) ราชานอสการ์ด (Asgard) และฟริกกา (Frigga) ราชินีแอสการ์ด ธอร์มีอาวุธคู่กายคือค้อนที่ชื่อว่าโยเนียร์ (Mjölnir) อาวุธที่มีแต่ผู้ที่คู่ควรเท่านั้นที่จะยกมันขึ้นได้ หากค้อนกระทบสิ่งใดก็ตามจะเกิดฟ้าร้องฟ้าผ่า และเมื่อขว้างค้อนออกไปค้อนจะวนกลับมาหาผู้ใช้เสมอ นอกจากนี้ยังมีการอ้างอิงอีกว่าที่มาของชื่อวัน Thursday (วันพฤหัสบดี) นั้นมีรากศัพท์มาจากชื่อของธอร์ (Thor / Thursday) และคำว่า Thunder (ภาคภูมิ โภคทวี, 2562)

สำหรับค่ายมาร์เวล (Marvel) ธอร์ถูกนำมาตีความใหม่โดยอาศัยโครงสร้างเดิมผ่านมุมมองของสแตน ลี (Stan Lee) และแจ็ก เคอบบี้ (Jack Kirby) โดยธอร์เกิดจากแนวคิดที่ว่าหากต้องมีตัวละครที่แข็งแกร่งกว่าคนที่แข็งแกร่งที่สุด (Someone stronger than the strongest person) นั้นต้องเป็นเทพ ไม่ใช่มนุษย์ จึงเกิดเป็นการ์ตูนเรคเตอร์ของ ธอร์ที่มีต้นแบบมาจากเทพนอร์ส (Norse God) (Thor Marvel Comic, 2020) โดยปรากฏตัวครั้งแรกในคอมมิคส์ (Comic) ด้วยสถานะซูเปอร์ฮีโร่ (Super Hero) และได้รับการพัฒนาต่อโดยมาร์เวลสตูดิโอ (Marvel Studio) ให้กลายเป็นตัวละครในภาพยนตร์และกลายเป็นสมาชิกของทีมอเวนเจอร์ (Avengers) โดยในปี 2011 ภาพยนตร์เรื่องแรกของธอร์ก็เกิดขึ้นภายในสังกัดมาร์เวลสตูดิโอ

ภาพที่ 1 ภาพเปรียบเทียบลักษณะของธอร์จากภาพเขียน หนังสือการ์ตูน และภาพยนตร์ อ้างอิงจาก <https://www.catdumb.com/thor-mythology-415/> และ <https://www.everymoviehasaleson.com/blog/2011/05/movie-review-thor>

ที่ใช้ชื่อว่า THOR God of Thunder หรือ ธอร์เทพเจ้าสายฟ้า ที่มีนักแสดงชาวออสเตรเลียอย่างคริส เฮมส์วอร์ธ (Chris Hemsworth) มารับบทเทพเจ้าสายฟ้า ซึ่งภาพยนตร์เรื่องนี้เป็น ดัง ภา ค ป ฐ ม บ ท ที่ บ อ ก เล่าเรื่องราวความเป็นมาของเทพเจ้าหนุ่มที่ทรงพลังในสายเลือดแห่งเจ้าชายและว่าที่กษัตริย์ของเทพทั้งปวง

ภาพที่ 1 นั้นเห็นได้ว่า ธอร์ (Thor) ในแต่ละตัวสื่อมีรูปลักษณ์ที่แตกต่างกันผันแปรไปตามการตีความและการออกแบบในแต่ละทัศนียมิตินอกจากนี้ภาพยนตร์เรื่องธอร์ยังถูกวางให้เป็นหนึ่งในจักรวาลภาพยนตร์มาร์เวล หรือที่แฟนมาร์เวลเรียกติดปากกันว่า MCU (Marvel Cinematic Universe) ที่เล่าเรื่องราวของการเดินทางของบรรดาสูเปอร์ฮีโร่แต่ละตัวของมาร์เวลจากจุดเริ่มต้นไปสู่สงครามครั้งสำคัญที่ปรากฏแล้วในภาพยนตร์เรื่อง Avengers Endgame หรือ อเวนเจอร์ เผด็จศึก (2019)

สำหรับตัวละครอย่างธอร์นั้น ณ เวลาที่มีภาพยนตร์เดี่ยวของตัวเองทั้งหมด 3 ภาค คือ ธอร์ เทพเจ้าสายฟ้า (Thor God of Thunder เข้าฉายปี 2011) ธอร์ เทพเจ้า

สายฟ้า โลกาทมิฬ (Thor The Dark World เข้าฉาย 2013) และธอร์ สงครามอวสารเทพเจ้า (Thor Ragnarök เข้าฉายเมื่อ 2017) ทั้งนี้จากการประกาศของมาร์เวลสตูดิโอที่จะสร้างภาพยนตร์เดี่ยวของซูเปอร์ฮีโรภาคที่ 4 เป็นครั้งแรกโดยให้ชื่อว่า Thor Love and Thunder (ยังไม่ประกาศชื่อภาษาไทย) ที่คาดว่าจะเข้าฉายในปี 2021 ซึ่งจุดนี้เองผู้เขียนมีความเห็นว่าค่ายมาร์เวลกำลังพยายามส่งไม้ต่อบทบาทเดิมกับนักแสดงคนใหม่เนื่องจากว่า หากอ้างอิงกับมาร์เวลคอมิกส์แล้วจะมีบางอีเวนต์ (Event) ที่ธอร์เป็นเพชฌัญ (Thor Girl) ซึ่งส่วนนี้ผู้เขียนยังไม่ขอยืนยันใด ๆ เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งจากการประกาศของมาร์เวลสตูดิโอเท่านั้น และมีความเป็นไปได้ที่มาร์เวลจะไม่เปิดเผยข้อมูลทั้งหมดจนเป็นเรื่องง่ายต่อการคาดเดาของบรรดาแฟนภาพยนตร์ สำหรับภาพยนตร์ทั้ง 3 ภาคของธอร์นั้น สามารถสรุปเป็นเรื่องราวสั้น ๆ ได้ดังนี้

ธอร์ เทพเจ้าสายฟ้า (Thor God of Thunder 2011)

ธอร์ได้เป็นต้นเหตุของการก่อสงครามระหว่างเผ่าพันธุ์เทพและยักษ์ จึงถูกยึดค้อนศึกโดยบิดาและเนรเทศมายังโลกเพื่อตัดนิสัยธอร์ต้องพิสูจน์ตนเองว่าเหมาะสมกับการเป็นเทพเจ้าก่อนกลับไป และธอร์ก็สามารถปรับนิสัยและพิสูจน์ตนเองได้ว่าเขาคือผู้ที่คู่ควรกับตำแหน่งเทพเจ้าสายฟ้า

ธอร์ เทพเจ้าสายฟ้า โลกาทมิฬ (Thor The Dark World 2013)

ธอร์ต้องรับศึกทั้ง 2 ด้านคือช่วยเหลือหญิงอันเป็นที่รักจากการถูกพลังของอีเธอร์ (Aether) กระจายโบราณของชาวแอสการ์ดฝังในร่างกาย ขณะเดียวกันก็ต้องปกป้องสสารดังกล่าวจากเมลาคิธ (Malekith) ดาร์กเอลฟ์ (Dark Elves) ที่ต้องการสสารนี้เพื่อปลดปล่อยกองทัพของตนซึ่งธอร์ก็สามารถกำจัดเมลาคิธ ช่วยหญิงคนรักและรักษาอีเธอร์ไว้ได้

ธอร์ สงครามอวสารเทพเจ้า (Thor Ragnarök 2017)

ธอร์ต้องพิสูจน์ความเป็นเทพเจ้าที่คู่ควรกับพลังสายฟ้าอีกครั้งหลังจากเผชิญการสูญเสียทั้งบิดามารดา อาณาจักรและค้อนศึกจากฝีมือพี่สาวที่พึ่งปรากฏตัวจากขุนนรก แต่ธอร์ก็สามารถปกป้องสิ่งที่เหลืออยู่เพียงน้อยนิดจากความสามารถของตนเองและการได้รับความช่วยเหลือจากฮัลค์ (Hulk) และชาวแอสการ์ดที่เหลือรอดก่อนจะเผชิญมหาสงครามครั้งถัดไป

ด้วยลักษณะของการถ่ายทอดเรื่องราวของมาร์เวลสตูดิโอ (Marvel Studio) ที่ใช้บทภาพยนตร์แต่ละเรื่องเป็นส่วนเชื่อมประสานกันและกันไว้ รวมถึงความสัมพันธ์ของเหล่าตัวละครดำเนินเรื่องราวมาตลอดหลายเรื่อง ทำให้ระหว่างภาพยนตร์ของธอร์แต่ละภาคมีภาพยนตร์เรื่องอื่น ๆ แทรกเสมอ และในแต่ละภาคของภาพยนตร์เรื่องธอร์ (และทุกเรื่องของมาร์เวล ยกเว้นอเวนเจอร์เสด็จศึก) มีการทิ้งปมไว้ท้ายเรื่องเสมออย่างที่แฟนมาร์เวลเรียกว่าเรื่องหลัง End Credit ที่กลายเป็นตัวสร้างวัฒนธรรมใหม่ของการเล่าเรื่องแบบหนังแฟรนไชส์ (Franchise) ที่ตัวภาพยนตร์เองต้องทำหน้าที่ (Function) เป็นเหมือนจิ๊กซอร์และให้ผู้รับสารหรือผู้ชมนั้นต้องทำหน้าที่เป็นผู้ต่อจิ๊กซอร์ตามลำดับของภาพยนตร์ที่ถูกปล่อยออกมาตลอดหลายปีของมาร์เวลสตูดิโอที่ถ่ายโยงความหมายระหว่างกันไปมาหรือมีสหบทในตัวภาพยนตร์เพื่อเข้าใจจุดหมายปลายทางของภาพกว้างของจักรวาลภาพยนตร์ซึ่งตรงจุดนี้เองยังแสดงให้เห็นอีกว่าตัวภาพยนตร์เรื่องต่าง ๆ ของมาร์เวลนั้นมีความสัมพันธ์ (Intertext) ระหว่างกันเพื่อเพิ่มความสนุกสนานและความเข้มข้นในการเล่าเรื่อง

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้สะท้อนให้เห็นว่ามาร์เวลสตูดิโอสามารถนำพาตัวละครตัวหนึ่งอย่างธอร์ (และอีกหลายตัวละคร) ดำเนินเรื่องราวผ่านภาพยนตร์ในแต่ละภาคได้อย่างเข้มข้นจนถือได้ว่าเป็นค่ายซูเปอร์ฮีโร่ที่ประสบผลสำเร็จอย่างสูงจากการตอบรับจากผู้ชมทั่วโลก จากประเด็นดังกล่าวนี้จึงส่งผลให้ผู้เขียนเองมีความสนใจอยากที่จะนำเรื่องราวของภาพยนตร์ของธอร์มาวิเคราะห์ โดยยึดโยงกับทฤษฎีโครงสร้างนิทานของพรอพพ์(Propp's theory) เพื่อต้องการดูว่าแท้จริงแล้วโครงสร้างของเรื่องราวนั้นมีความเหมือนกันหรือไม่กับทฤษฎีดังกล่าวหรือไม่อย่างไรเพื่อใช้เป็นกรณีศึกษาของการวิเคราะห์เนื้อหาในภาพยนตร์ต่อไป อนึ่ง สำหรับการวิเคราะห์ครั้งนี้ผู้เขียนได้เลือกภาพยนตร์เรื่องธอร์ เทพเจ้าสายฟ้า(2011) มาใช้ในการวิเคราะห์อันเนื่องมาจากผู้เขียนมีความชื่นชอบในคาแรคเตอร์ (Character) ของตัวละครเอก (ธอร์) มากที่สุดและผู้เขียนมีความเห็นว่าธอร์เป็นตัวละครที่มีความเกี่ยวข้องกับชนชั้นกษัตริย์และมีเค้าโครงเรื่องเกี่ยวกับการผจญภัยและการพิสูจน์ตนเองในฐานะของผู้นำของอาณาจักร

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบโครงสร้างนิทานที่กำหนดพฤติกรรมของตัวละคร (Functions) จากภาพยนตร์เรื่องธอร์ เทพเจ้าสายฟ้า ตามกรอบทฤษฎีโครงสร้างนิทานของวลาดิเมียร์ พรอพพ์

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เลือกศึกษาเฉพาะภาพยนตร์เรื่อง ธอร์ เทพเจ้าสายฟ้า (Thor God of Thunder 2011) เท่านั้น เนื่องจากเป็นภาพยนตร์เรื่องแรกของตัวละครธอร์และเป็นภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเทพเจ้าและชนชั้นกษัตริย์ที่คล้ายคลึงกับเนื้อหาแบบเทพนิยายที่พรอพพ์ได้ศึกษาไว้

ทั้งนี้ผู้เขียนขอกล่าวถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์เรื่องธอร์ เทพเจ้าสายฟ้า (2011) ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้พอสังเขปเพื่อความเข้าใจของผู้อ่านและใช้ประกอบการอธิบายผลต่อไป อย่างไรก็ตามท่านผู้อ่านสามารถหาภาพยนตร์เรื่องนี้ผ่าน DVD Blu-Ray หรือบนระบบ Streaming ได้ รวมถึงภาคต่อของภาพยนตร์เรื่องนี้และหรือภาพยนตร์เรื่องอื่น ๆ ของมาร์เวลสตูดิโอมาได้

เนื้อเรื่องโดยสังเขปของภาพยนตร์เรื่อง ธอร์ เทพเจ้าสายฟ้า (2011)

ครั้งบรรพกาลโอดิน(Odin)บิดาแห่งปวงเทพนำกองทัพไปยังมิดการ์ด (โลกมนุษย์) เพื่อช่วยเหลือมนุษย์จากการถูกรุกรานของเหล่ายักษ์น้ำแข็ง (Giant Frost)โอดินได้ยึดอาวุธวิเศษของเหล่ายักษ์ไว้และประกาศสัญญาสงบศึกที่ต่างฝ่ายต่างยึดถือมาช้านาน โดยวีรกรรมครั้งนั้นโอดินได้เล่าให้ลูกทั้งสองคือธอร์(Thor) และโลกิ (Loki) ฟังขณะพาชมคลังอาวุธของแอสการ์ดพร้อมกับสอนว่า “กษัตริย์ที่ดีไม่ก่อสงคราม แต่จะพร้อมเสมอเมื่อมีศึก”

วันเวลาผ่านไปลูกทั้งสองของโอดินเติบโตใหญ่ ในวันที่ธอร์ (THOR) กำลังเข้าพิธีเพื่อรับการสถาปนาเป็นกษัตริย์องค์ใหม่ของแอสการ์ด (Asgard) เหล่ายักษ์น้ำแข็งได้ลักลอบเข้าไปยังคลังอาวุธของแอสการ์ดทำให้โอดินกษัตริย์องค์ปัจจุบันจำต้องยุติพิธีเพื่อไปจัดการปัญหาที่คลังอาวุธ ธอร์พิโรธที่พิธีถูกขัดขวางจึงชักชวนโลกิน้องชายต่างสายเลือดพร้อมกับเลดี้ซิว (Lady Sif) และนักรบทั้งสาม (The warriors three) บุกลงสู่โลกนอร์นไฮม์ (Jotunheim) ดินแดนของเหล่ายักษ์น้ำแข็ง แม้ธอร์จะมีค้อนศึกโยเนียร์ในมือแต่ด้วยจำนวนคนที่

น้อยกว่าจึงตกอยู่ในท่ามกลางวงล้อมยักษ์น้ำแข็งจนโอดินต้องมาช่วยพวกกลับแอสการ์ด การกระทำของธอร์เกือบส่งผลให้เกิดสงครามระหว่างสองอาณาจักรที่โอดินสงบศึกไว้ โอดินโกรธกับการกระทำของธอร์จึงเนรเทศธอร์ไปที่มิดการ์ด (Midgard) หรือโลกมนุษย์พร้อมพลพลังของเทพเจ้าและยึดค้อนศึกโยเนียร์ (Mjolnir) อาวุธคู่กายธอร์ เพื่อให้เขากลายเป็นเพียงมนุษย์ธรรมดาที่ต้องเรียนรู้ความอ่อนน้อมถ่อมตน ความเสียสละ และพิสูจน์ตนเอง ว่ายังคู่ควรกับพลังเทพสายฟ้า ค้อนโยเนียร์และตำแหน่งกษัตริย์ ซึ่งธอร์ได้รับความช่วยเหลือจากเจน (Jane) หญิงสาวชาวโลก ระหว่างการโดนเนรเทศโอดินทรงประชนเพราะเสียพระทัยกับการไล่ลูกชายแท้ๆ ไป ฟริกกา (Frigga) มารดาของธอร์ที่รักโลกดังลูกแท้ๆ คนหนึ่งเช่นกันจึงให้โลกขึ้นรักษาการกษัตริย์แทน ด้วยความที่โลกเป็นรองธอร์มาตลอดทั้งพลังกำลัง ความสามารถ ความกล้าหาญ โลกเองที่เป็นราชาในเวลานั้นเกรงว่าธอร์จะได้กลับมาสักวันหนึ่งจึงออกอุบายโดยการแอบลงไปพบธอร์ที่โลกและโกหกว่าโอดินสวรรคตเพราะกลัวเรื่องสงครามที่ธอร์เป็นก่อกำเนิดและห้ามธอร์กลับไปแอสการ์ดอีก แต่ความจริงแล้วโลกต้องการฆ่าธอร์เพื่อขจัดเสี้ยนหนามไปตลอดกาลจึงส่งเดอะเดสทรอยเยอร์ (The Destroyer) ทหารประจำคลังอาวุธมาที่โลกเพื่อฆ่าธอร์ แต่ธอร์ได้รับความช่วยเหลือจากเลดี้ซีฟและนักรบทั้งสามที่มาเตือนล่วงหน้าและบอกความจริงว่าโอดินยังไม่ตาย และธอร์ต้องกลับไปเพื่อปกป้องสถานการณ์ที่แอสการ์ด แต่การจะกลับไปของธอร์นั้นการพิสูจน์ตนเองเป็นเรื่องที่ธอร์ต้องทำให้สำเร็จเสียก่อนจนท้ายที่สุดธอร์ก็พิสูจน์ว่าตนเองคู่ควรกับการเป็นเทพเจ้าจนได้พลังของสายฟ้าและค้อนศึกกลับมาอีกครั้งก่อนเดินทางกลับแอสการ์ดเพื่อสะสางปัญหาที่น้องชายก่อ โดยธอร์ได้เปิดโปงความจริงที่ว่าโลกเป็นคนเปิดช่องให้ยักษ์น้ำแข็งเข้าไปยังคลังอาวุธในวันสถาปนาและวางแผนยึดบัลลังก์ของโอดินไปตลอดกาล เมื่อแผนที่โลกคิดมานั้นโดนเปิดโปงทั้งสองต่อสู้ด้วยอาวุธศักดิ์สิทธิ์ก่อนที่โลกจะพลาดทำให้แก่ธอร์ ด้วยความรักในน้องชายธอร์ไม่คิดฆ่าโลก ธอร์พยายามช่วยโลกจากการผลัดตกผาแห่งสะพานสายรุ้ง แต่โลกเองเลือกที่จะปล่อยมือตนเองให้ตกไป แม้ธอร์สามารถกอบกู้สถานการณ์ให้กลับเป็นปกติและคืนบัลลังก์ให้โอดินโดยที่ธอร์เลือกที่จะไม่เป็นกษัตริย์แต่ธอร์เองก็เสียใจกับการเสียน้องชายแต่สายเลือด

ทั้งนี้ในช่วงท้ายของภาพยนตร์เรื่องธอร์ เทพเจ้าสายฟ้า หลัง End Credit ได้มีการเฉลยว่าโลกยังไม่ตายแต่ไปปรากฏตัวที่มิดการ์ดหรือโลกมนุษย์เพื่อเป็นการทิ้งปมไว้ในภาพยนตร์เรื่องถัดไป (Marvel The Avengers : 2012)

แนวคิดตามทฤษฎีของพรอพพ์

วลาดีมีร์ พรอพพ์ (Vladimir Propp) นักภาษาศาสตร์ชาวรัสเซียที่ศึกษาโครงสร้างการเล่าเรื่องของนิทานโดยวิธีการหลายแบบและนำเสนอผลงานในชื่อ Morphology of the Folktale ที่นำทฤษฎีของรัสเซียมาศึกษารูปแบบ (Form) ของความสัมพันธ์ของส่วนประกอบในนิทานต่าง ๆ ว่ามีใคร ทำอะไร เมื่อไหร่ อย่างไรหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือการศึกษาของพรอพพ์เป็นการมองถึงไวยากรณ์ของนิทาน โดยคำว่า Morphology นั้น หมายถึง การพิจารณาส่วนประกอบในนิทานและความสัมพันธ์ทุกรูปแบบของส่วนประกอบนี้ หรืออาจกล่าวว่าเป็นการศึกษาว่าในนิทานเรื่องหนึ่ง ๆ มีใครทำอะไร ทำอย่างไร เหตุการณ์เป็นอย่างไร เมื่อเขากำหนดส่วนประกอบในเนื้อหาของนิทานว่า หน่วยใดจะคงที่และหน่วยใดจะเปลี่ยนแปลง

แล้วก็อธิบายได้ว่า สิ่งที่เปลี่ยนแปลงคือชื่อตัวละคร คุณสมบัติของตัวละคร และเนื้อหา แต่โครงสร้างของนิทานจะคงที่เสมอ สิ่งที่ยั่งยืนเป็นแบบแผนที่ตายตัวซึ่งพรอพพ์เรียกว่า function (กิตสารงค์กาฬสุวรรณ: 2546)

เมื่อนำเอานิทานหรือตำนานประเภทเดียวกันมาทำการวิเคราะห์ตามแบบพื้นฐานแนวคิดโครงสร้างแล้วพบว่า นิทานหรือตำนานเหล่านั้นมีโครงสร้างที่คงที่และสิ่งที่ไม่เปลี่ยนแปลงนั่นก็คือพฤติกรรมที่พรอพพ์เรียกว่า Function ซึ่งคำว่าพฤติกรรมคือคำที่บอกการกระทำต่าง ๆ การห้าม การต่อสู้ การทดสอบ เป็นต้น ในการศึกษาวิเคราะห์นั้นพรอพพ์ได้ใช้สัญลักษณ์แทนคำจำกัดความไว้ เช่น พฤติกรรมการห้ามเช่นการห้ามมิให้ตัวเองกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดคำจำกัดความคือการห้ามและสัญลักษณ์คือ (Y) ซึ่งจากการศึกษานิทานรัสเซียกว่า 100 เรื่องพรอพพ์ได้ตั้งสมมติฐานว่า จำนวนของพฤติกรรมในนิทานรัสเซียเท่าที่คนรัสเซียรู้จักและนำมาศึกษานั้นมี 31 พฤติกรรม (Propp, 1968) ได้แก่

สัญลักษณ์	ความหมาย	คำแปล
0. α	Initial situation	สถานการณ์ตอนเริ่มเรื่อง
1. β	Absentation	การหายตัวไป
2. γ	Interdiction	ข้อห้าม
3. δ	Violation	การละเมิด
4. ϵ	Reconnaissance	การสืบเสาะ / สืบหา
5. ζ	Delivery	การนำส่ง
6. η	Trickery	การหลอกลวง
7. θ	Complicity	การสมรู้ร่วมคิด
8. A	Villainy	ความชั่วร้าย
8a. a	Lack	ความขาดหาย / ขาดแคลน
9. B	Mediation	การไกล่เกลี่ย
10. C	Counteraction	การโต้ตอบ
11. \uparrow	Departure	การออกเดินทาง
12. D	1 st function of the Donor	หน้าที่แรกของผู้ให้ (ความช่วยเหลือ)
13. E	Hero's reaction	ปฏิกิริยาของฮีโร่ (ตัวเอก) ด้านบวกหรือลบก็ได้
14. F	Receipt of magical agent	การได้รับพลังพิเศษ (เวทมนต์)
15. G	Spatial transference	การเปลี่ยนสถานที่ / ถูกนำไปยังอีกที่หนึ่ง / ตัวเอกถูกนำไปยังที่ซ่อน
16. H	Struggle	การต่อสู้
17. J	Branding	ได้รับบาดเจ็บ
18. I	Victory	การได้รับชัยชนะ
19. K	Liquidation	การสลายไป

20.	↓	Return	การกลับมา
21.	Pr	Pursuit	การตามล่า
22.	Rs	Rescue	การช่วยเหลือ
23.	O	Unrecognized Arrival	การมาถึงแบบไม่ได้รับความรู้จัก / ไม่มีใครรู้จัก
24.	L	Unfounded Claims	การเรียกร้องแบบไม่มีมูลความจริง
25.	M	Difficult Task	การถูกทดสอบด้วยสิ่งที่ยาก
26.	N	Solution	หนทางแก้ไข
27.	Q	Recognition	ได้รับการยอมรับ
28.	Ex	Exposure	การเปิดโปง
29.	T	Transfiguration	การแปรรูปแปรร่าง
30.	U	Punishment	การลงโทษ
31.	W	Wedding	การแต่งงาน

(Asa Berger, 1991 กิตสุรงค์ภาพสุวรรณ:2546 และ ชนัญชิตา เรื่องจรูญ: 2561)

ทั้งนี้เนื่องจากพรอพพ์ให้ความสำคัญกับพฤติกรรมของตัวละครมากกว่าสนใจว่าการกระทำนั้นเกิดจากใครหรือเกิดอย่างไร จึงได้ให้สมมติฐานอีกว่า พฤติกรรมของตัวละครจะคงที่ไม่เปลี่ยนแปลงทั้งนี้ไม่ขึ้นอยู่กับว่าใคร (who) เป็นผู้กระทำและกระทำอย่างไร (how) เช่น กษัตริย์ให้หนักอินทรีกับฮีโร่ อินทรีพาฮีโร่ไปยังอีกเมือง หรือเจ้าหญิงให้แหวนแก่พระเอก และแหวนนั้นพาพระเอกไปยังอีกเมืองหนึ่ง ซึ่งเห็นได้ว่าไม่ว่าตัวละครจะเปลี่ยนไป แต่ก็ยังปรากฏการให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งระหว่าง 2 ตัวละคร (กิตสุรงค์:2446) และจากการศึกษาเนื้อหาของพรอพพ์นั้นเขาจึงสรุปได้ว่าการลำดับพฤติกรรมในเรื่องต่างๆจะเหมือนกันดังที่ปรากฏไว้แล้ว

วิธีดำเนินการศึกษาและการวิเคราะห์

สำหรับการวิเคราะห์ครั้งนี้ผู้เขียนได้รับชมภาพยนตร์เรื่องธอร์ เทพเจ้าสายฟ้า (2011) ผ่านเครื่องเล่นแผ่น Blu-Ray ประมาณ 3 ครั้ง และผ่านระบบ Streaming ประมาณ 2 ครั้ง ประกอบกับการอ่านหนังสือ Marvel Thor (2015) และเพิ่มเติมเนื้อหาของตัวละครด้วยหนังสือ Marvel The Ultimate Character Guide (2010) และทำการวิเคราะห์ตามแนวคิดของพรอพพ์กับการวิเคราะห์เชิง Syntagmatic ของตัวบท (Text) ที่มองถึงลำดับ (Sequence) ของเหตุการณ์ (Event) ที่เกิดขึ้นจากรูปแบบของการเล่าเรื่อง (Berger, 1991) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการหาความหมายเชิงสัญวิทยา (Semiotic)

ผลการวิเคราะห์

จากการศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาในภาพยนตร์เรื่องธอร์ เทพเจ้าสายฟ้า (2011) ผู้เขียนขอเสนอด้วยตารางที่ 1 เพื่อให้ผู้อ่านเห็นรายละเอียดของโครงสร้างนิทานตามแนวคิดพรอพพ์เมื่อประยุกต์เข้ากับภาพยนตร์เรื่องธอร์ โดยข้อมูลในตารางนี้ต่อไปผู้เขียนยังคงลำดับของพฤติกรรมตัวละครทั้ง 31 พฤติกรรมตามแนวคิดเสียก่อน

ตารางที่ 1 แนวคิดโครงสร้างนิทานของพรอพท์ที่กำหนดพฤติกรรมตัวละครกับเนื้อเรื่องจากภาพยนตร์เรื่องธอร์

	สัญลักษณ์	เนื้อเรื่อง
0.	α	สถานการณ์ตอนเริ่มเรื่อง โอดินนำกองทัพไปยังมิดการ์ด (โลกมนุษย์) เพื่อช่วยเหลือมนุษย์จากการถูกรุกรานโดยเหล่ายักษ์ป น้ำแข็ง โอดินได้ยึดอาวุธวิเศษของเหล่ายักษ์ไว้และประกาศสัญญาสงบศึกที่ต่างฝ่ายต่างยึดถือมาช้านาน
1.	β	การหายตัวไป • ธอร์โดนเนรเทศไปทั่วโลก • โลกหายตัวไป
2.	γ	การห้าม โอดินสอนลูกว่า “กษัตริย์ที่ดีไม่ก่อสงคราม แต่จะพร้อมเสมอเมื่อมีศึก”
3.	δ	การละเมิดข้อห้าม • ยักษ์น้ำแข็ง (Giant Frost) ได้ลักลอบเข้าไปยังคลังอาวุธของแอสการ์ด • ธอร์บุกไปถล่มโยตันไฮม์ (Jotunheim) ดินแดนของเหล่ายักษ์น้ำแข็ง
4.	ϵ	การสืบเสาะ / สืบหา ไม่พบในภาพยนตร์
5.	ζ	การนำส่ง ไม่พบในภาพยนตร์
6.	η	การหลอกลวง โลกิไปพบธอร์ที่โลกและโกหกว่าโอดินสวรรคตเพราะกลุ่มใจเรื่องสงครามที่ธอร์เป็นก่อกำขึ้น และห้ามธอร์ไม่ให้กลับไปแอสการ์ดอีก
7.	θ	การสมรู้ร่วมคิด ธอร์ชักชวนโลกิพร้อมกับเลดี้ซิฟ (Lady Sif) และนักรบทั้งสาม (The warriors three) บุกไปถล่มโยตันไฮม์
8.	A	ความชั่วร้าย โลกิขึ้นรักษาการกษัตริย์แทนและหวังยึดบัลลังก์ไปตลอดกาล
8a.	a	ความขาดแคลน ไม่พบในภาพยนตร์
9.	B	การใกล้เคียง ไม่พบในภาพยนตร์
10.	C	การโต้ตอบ ไม่พบในภาพยนตร์
11.	\uparrow	การออกเดินทาง • ธอร์และพวกเดินทางไปยังโยตันไฮม์ • ธอร์เดินทางไปมิดการ์ดจากการเนรเทศ
12.	D	หน้าที่แรกของผู้ให้ โอดินไปช่วยธอร์และพวกให้หนีจากโยตันไฮม์
13.	E	ปฏิกิริยาของตัวเอง ธอร์ไม่พอใจที่โอดินพาหนีออกมาแทนที่จะสู้ศึกด้วยกัน
14.	F	การได้รับพลังพิเศษ ธอร์ได้พลังของสายฟ้าและคอนสิกกกลับมาอีกครั้ง
15.	G	การเปลี่ยนสถานท ถูกนำไปยังอีกทีหนึ่ง ตัวเองถูกนำไปยังที่ซ่อน

16.	H	การต่อสู้	<ul style="list-style-type: none"> • ธอร์ต่อสู้กับยักษ์น้ำแข็ง • ธอร์ต่อสู้กับโลกิ
17.	J	ได้รับบาดเจ็บ	ธอร์ได้รับบาดเจ็บจากการถูกโจมตีโดยเดอะเดสทรอยเยอร์
18.	I	การได้รับชัยชนะ	ธอร์ได้รับชัยชนะ
19.	K	:การสลายไป	ไม่พบในภาพยนตร์
20.	↓	การกลับมา	ธอร์เดินทางกลับแอสการ์ด
21.	Pr	การตามล่า	แล้วโลกต้องการฆ่าธอร์เพื่อขจัดเสี้ยนหนามไปตลอดกาล จึงส่งเดอะเดสทรอยเยอร์ (The Destroyer) มาที่โลกเพื่อฆ่าธอร์
22.	Rs	การช่วยเหลือ	ธอร์ได้รับความช่วยเหลือจากเลดี้ซีฟและนักรบทั้งสาม
23.	O	การมาถึงของตัวเองแบบ ไม่ได้รับความรู้จัก	ไม่พบในภาพยนตร์
24.	L	การเรียกร้องแบบไม่มีมูลเหตุ ความจริง	ไม่พบในภาพยนตร์
25.	M	การถูกทดสอบด้วยสิ่งที่ยาก	ธอร์ต้องเรียนรู้ความอ่อนน้อมถ่อมตน ความเสียสละ และพิสูจน์ตนเองว่ายังคู่ควรกับพลังเทพสายฟ้า ค้อนโยนีย์ร์และตำแหน่งกษัตริย์
26.	N	หนทางแก้ไข	ธอร์กอบกู้สถานการณ์ให้กลับเป็นปกติและคืนบัลลังก์ให้โอดิน
27.	Q	ได้รับการยอมรับ	ไม่พบในภาพยนตร์
28.	Ex	การเปิดโปง	ธอร์เปิดโปงความชั่วร้ายของโลก
29.	T	การแปลงรูปแปลงร่าง	ธอร์ได้ชุดเกราะของเทพสายฟ้าหลังได้ถือค้อนศึก
30.	U	การลงโทษ	ธอร์โดนปลดพลังของเทพเจ้าและยึดค้อนศึกโยนีย์ร์ (Mjolnir)
31.	W	การแต่งงาน	ไม่พบในภาพยนตร์

จากตารางที่ 1 พบว่า เนื้อหาในภาพยนตร์เรื่องธอร์นั้นไม่ได้สามารถเข้ากับทุกพฤติกรรมตัวละครตามแนวคิดโครงสร้างนิทานของพรอพท์ได้ และบางพฤติกรรมเกิดขึ้นมากกว่าหนึ่งครั้งโดยเกิดกับทั้งตัวละครฝ่ายดีและฝ่ายร้ายเพื่อให้การอธิบายผลการวิเคราะห์สามารถทำความเข้าใจยิ่งขึ้น ผู้เขียนได้ทำการเรียงลำดับใหม่โดยอิงจากการเดินเรื่องในภาพยนตร์ธอร์ซึ่งได้ลำดับของพฤติกรรมตัวละครดังนี้

$\alpha\gamma\delta^1 \theta\delta^2 \uparrow^{H^1D E}\downarrow^{1U} \beta^1 A \eta Pr JRs M FT \downarrow^2 Ex H^2 I N \beta^2$
(0 2 3 7 2 11 16 12 13 20 30 1 8 6 21 17 22 25 14 29 20 28 16 18 26 1)

ลำดับเรื่องราวในภาพยนตร์เรื่องธอร์

*หมายเหตุ หมายเลขที่ปรากฏได้สัญลักษณ์คือลำดับของพฤติกรรมตัวละครที่พรอพท์ได้ให้ไว้

ภาพยนตร์เรื่องธอร์เริ่มต้นด้วยการเล่าภูมิหลัง (α) ตามด้วยสั่งห้าม (γ) ไม่ให้ก่อสงคราม ต่อมา ยักษ์ละเมิดข้อห้าม (δ^1) ธอร์จึงรวมหัวกับพวก (θ) ละเมิดคำสั่งห้ามก่อสงคราม (δ^2) ธอร์เดินทางไปดินแดน ยักษ์ (\uparrow) ธอร์ต่อสู้กับยักษ์ (H^1) แต่พลาดท่าจะโอดินต้องมาช่วย (D) โดยที่ธอร์ไม่ฟังใจนัก (E) โอดินพาธอร์กลับแอสการ์ด (\downarrow^1) ธอร์ถูกลงโทษ (U) ด้วยการเนรเทศ (β^1) โลกิครองบัลลังก์โดยมีแผนยึดครอง (A) โลกิไปพบธอร์บอกว่าโอดินตาย (η) ธอร์ถูกตามล่าโดยเดอะเดสทรอยเยอร์ (Pr) จนได้รับบาดเจ็บ (J) แต่ถูกช่วยเหลือ (Rs) ธอร์ถูกทดสอบ (M) จนได้พลังสายฟ้า ชุดเกราะ และค้อนกลับมา (F)(T) ธอร์เดินทางกลับแอสการ์ด (\downarrow^2) ธอร์เปิดโปงแผนโลกิ (Ex) ทั้งสองต่อสู้กัน (H^2) ธอร์ได้รับชัยชนะ (I) และคืนบัลลังก์ให้โอดิน (N) โลกิหายตัวไป (β^2)

จากการเรียงลำดับตามเหตุการณ์ในภาพยนตร์เรื่องธอร์ เทพเจ้าสายฟ้า แสดงให้เห็นว่าโครงสร้างเรื่อง (นิทาน) ไม่ได้เรียงลำดับตามแนวคิดของพรอพท์เสียทีเดียว แม้เริ่มด้วยสถานการณ์ตอนต้นเรื่อง (α) ก็ตาม แต่ลำดับของพฤติกรรมตัวละครมีการสลับกันไปมาและไม่ได้จบด้วยการแต่งงาน (W) หรือครองบัลลังก์เสมอไป แม้เรื่องของธอร์ในภาคนี้จะมีเรื่องความรักบ้างแต่ก็ไม่ได้เข้มข้นเท่ากับการบอกที่มาของซูเปอร์ฮีโร่ของธอร์ และธอร์ก็ไม่ได้ขึ้นครองบัลลังก์ในท้ายเรื่องแต่อย่างใดทั้งที่เรื่องที่น่ามาศึกษาเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชนชั้นกษัตริย์และเทพซึ่งผู้เขียนวิเคราะห์ว่าด้วยตัวภาพยนตร์เป็นสื่อ (Medium) นั้นแตกต่างจากนิทานหรือเรื่องเล่าแบบที่พรอพท์ได้ศึกษาไว้จึงเป็นผลให้ลำดับ (Syntagmatic) ของโครงสร้างแตกต่างกันไปตามบริบทของตัวสื่อ และอาจรวมไปถึงบริบทของสังคม และบริบทของเวลาที่สื่อชิ้นนั้นทำงานอยู่ด้วย ฉะนั้นแล้วเมื่อเป็นสื่อภาพยนตร์การจบแบบไม่สมหวัง (Unhappy Ending) สามารถเกิดได้เช่นเดียวกับการจบแบบไม่บริบูรณ์ด้วยการทิ้งปมไว้ในภาคต่อย่อมเกิดได้ตามลูกเล่นของมาร์เวลเอง

จากการวิเคราะห์ยังพบอีกว่าพฤติกรรมตัวละครสามารถเกิดซ้ำได้และเกิดได้กับทั้งสองฝ่ายไม่ได้ยึดติดที่ว่ากลงโทษต้องเกิดกับฝ่ายตัวร้ายเท่านั้นเหมือนที่พรอพท์สนใจพฤติกรรมที่เกิดขึ้นแต่ไม่ได้สนใจว่าการกระทำนั้นเกิดโดยใครหรือเกิดอย่างไร ดังตัวอย่างที่พรอพท์เสนอไว้ว่า กษัตริย์เห็นกษัตริย์กับฮีโร่ อินทรีพาฮีโร่ไปยังอีกเมือง หรือเจ้าหญิงให้แหวนแก่พระเอก และแหวนนั้นพาพระเอกไปยังอีกเมืองหนึ่ง หากสังเกตดูจึงพบว่าแค่มีการเปลี่ยนตัวละครเท่านั้น แต่ฟังก์ชัน (Function) ของการให้ (Give) จากผู้ให้ (Donor) และสิ่งที่ให้พาตัวเองไปอีกที่หนึ่งยังคงอยู่ประเด็นนี้ผู้เขียนได้วิเคราะห์ว่าด้วยตัวสื่อที่พรอพท์ศึกษานั้นเป็นนิทานที่ใช้เล่าให้เด็กฟังก่อนนอนเนื้อเรื่องจึงคงที่ ไม่ผิดแปลกมากนักที่อาจไปขัดกับภาพจำของเด็ก และเรื่องต้องจบแบบบริบูรณ์ที่เรื่องมักลงเอยด้วยความสุขสมหวัง (Happy Ending) แตกต่างจากภาพยนตร์ที่โครงสร้างของเรื่องและพฤติกรรมของตัวละครสามารถซับซ้อนและซ้ำซ้อนได้ตามอรรถรสในการรับชมการเอื้อประโยชน์ต่อการส่งไม้ต่อไปยังภาคหรือภาพยนตร์เรื่องถัดไป

สรุปผล

สำหรับกรณีวิเคราะห์เรื่องราวจากภาพยนตร์เรื่องธอร์ เทพเจ้าสายฟ้า โดยอาศัยทฤษฎีโครงสร้างนิทานของวลาดิมีร์ พรอพพ์ มีจุดประสงค์เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบโครงสร้างนิทานที่กำหนดพฤติกรรมของตัวละคร (Functions) โดยผลที่พบคือตัวโครงสร้างและพฤติกรรมของตัวละครนั้นยังปรากฏอยู่เช่นเดิม แต่ไม่ได้เรียงลำดับและไม่ได้มีควมถ่วงทั้ง 31 พฤติกรรมตามแนวคิดของพรอพพ์สำหรับภาพยนตร์เรื่องธอร์ เทพเจ้าสายฟ้า มีสถานการณ์ต่าง ๆ ถูกร้อยเรียงภายใต้บริบทของสื่อภาพยนตร์ที่เล่าเรื่องข้ามสื่อ (Cross-media) จากหนังสือการ์ตูน ใช้ส่วนขยายจินตนาการของผู้รับชมผ่านภาพเคลื่อนไหว เสียง รวมถึงเทคนิคพิเศษในการประกอบสร้าง แม้โครงเรื่องนั้นมีสถานการณ์ตอนเริ่มเรื่อง (α) ก็จริง แต่ก็ไม่ได้ลงท้ายด้วยจบบริบูรณ์แต่อย่างใด ซ้ำยังทิ้งท้ายด้วยปมไว้เพื่อนำพาไปสู่ภาคถัดไปหรือภาพยนตร์เรื่องถัดไปตามลักษณะการเดินเรื่องของมาร์เวล

ตามที่คุณเขียนได้ทิ้งท้ายไว้ในส่วนของการวิเคราะห์ว่าบริบทของภาพยนตร์และนิทานหรือนิทานก่อนนอนนั้นแตกต่างกันทั้งตัวสื่อ ผู้รับสารหรือแม้กรรมวิธีในการถ่ายทอด ดังนั้นการสิ้นสุดของเรื่องจึงไม่จำเป็นต้องสวยงามหรือสมหวังเสมอไป และต้องพึงระลึกว่ากรณีศึกษาครั้งนี้คือภาพยนตร์แนว (Genre) ซุปเปอร์ฮีโร่ที่ยังคงร่วมสมัยเป็นที่รู้จักของกลุ่มแฟน ๆ หลากหลายช่วงวัยทั่วโลก ซึ่งมาร์เวลเองก็มีกลเม็ดในการทรอดแทรกสิ่งต่าง ๆ เพื่อเอาใจแต่ละช่วงวัย อาทิ หลักคิด ความเชื่อ คำสอน หรือปรัชญาไว้ในภาพยนตร์ ที่แม้แต่ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเทพเจ้าอย่างธอร์เองก็ยังแฝงการสอนว่าเทพระดับสูงแค่ไหนแต่เมื่อตกสวรรค์ก็คือคนธรรมดาอย่างที่เราต้องเผชิญชะตากรรมบนโลก นอกจากนี้แล้วในโลกยุคหลังสมัยใหม่คือโลกยุคข้อมูลที่พร้อมเข้าถึง (รับชม) ได้ตลอดเวลา (สตรีมมิ่งมีเดีย Streaming Media) ที่ค่ายภาพยนตร์สามารถอาศัยประโยชน์นี้มาสร้างภาคต่อไปได้เรื่อย ๆ โดยข้ามผ่านสื่อ (Transmedia) ไปเป็นรูปแบบ(Form) อื่นตามความต้องการของการตลาดแบบทุนนิยม เช่น ซีรีส์(Series)ดังนั้นผู้เขียนเองยังมีอาจด่วนสรุปได้อย่างแน่นอนว่าแนวคิดเรื่องโครงสร้างของนิทานที่กำหนดพฤติกรรมตัวละครของพรอพพ์สามารถประยุกต์ใช้ได้เพียงบางส่วนหรือทั้งหมดหรือใช้ไม่ได้เลยกับการเล่าเรื่องของสื่อภาพยนตร์หรือสื่ออื่น ๆ ในปัจจุบัน เพียงแต่สามารถสรุปได้จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่องธอร์ เทพเจ้าสายฟ้าเท่านั้น อนึ่ง ผู้เขียนเองขอแสดงความเห็นไว้ที่นี้ว่า สำหรับกรณนำแนวคิดของพรอพพ์มาวิเคราะห์ในครั้งนี้อย่าช่วยเปิดมุมมองจากวิชาการให้แก่ผู้เขียนได้ยิ่งขึ้นและค่อนข้างพอใจกับการประยุกต์ใช้แนวคิดดังกล่าวในการศึกษาครั้งนี้ เพราะอย่างไรก็ตามการเล่าเรื่องของซุปเปอร์ฮีโร่ไม่ว่ายุคสมัยใดก็ยังคงต้องปรากฏไว้ซึ่งตัวละครฝ่ายดีฝ่ายร้ายและการพฤติกรรมต่าง ๆ ของตัวละครที่ส่งผลให้เกิดเรื่องราวของการเป็นไปตามวิถีแห่งซุปเปอร์ฮีโร่

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาต่อไป

ใช้ทฤษฎีโครงสร้างนิทานศึกษาภาคต่อของภาพยนตร์เรื่องธอร์ หรือภาพยนตร์เรื่องอื่น ๆ ของค่ายมาร์เวลสตูดิโอ หรือภาพยนตร์ซุปเปอร์ฮีโร่ของค่ายอื่น รวมถึงทำการศึกษาในการวิเคราะห์ Paradigmatic เพื่อหาความหมายแฝงจากชุดสัญลักษณ์

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กิตสุรางค์ กาฬสุรณ. (2546). *การวิเคราะห์โครงสร้างนิทานพื้นบ้านไทยมุสลิมภาคใต้ตามทฤษฎีโครงสร้างนิทานของวลาดิเมียร์ พรอพท์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ขวัญชิตา เรืองจรรยา. (2561). *นิทานมหัศจรรย์ไทยและนิทานมหัศจรรย์ต่างประเทศตามกรอบทฤษฎีโครงสร้างนิทานพื้นบ้านของวลาดิเมียร์ พรอพท์*. *วารสารสังคมศาสตร์* ปีที่ 7 (ฉบับที่ 1), 38-49

ภาษาอังกฤษ

- Berger Arthur Asa. (1991). *Media Analysis Techniques*. SAGE Publication, Inc. California, United-States of America.
- Branagh Kenneth (Director). (2011). *Thor God of Thunder*. (Blu-Ray). USA : Marvel Studio.
- Cowsill Alan. (2010). *Marvel The Ultimate Character Guide*. Dorling Kindersley Limited, London.
- Irvine Alex. (2015). *Marvel Thor*. (1st Edition). New York, America.
- Propp Vladimir. (1968). *Morphology of the Folktale*. University of Texas Press, Austin and London.

ระบบออนไลน์

- ภาคภูมิ โภคทวี. (2562). *ธอร์โอดินและอื่นๆรู้จักเทพนอร์สผู้กลายเป็นชื่อวันทั้ง 7 ในสัปดาห์. เข้าถึงได้จาก <https://adaybulletin.com/know-world-wide-words-norse-gods-and-days-of-the-week/40761>*
- วิกิพีเดีย. (ม.ป.ป). *Thor (Marvel Comics)*. วันที่สืบค้น 23 มิถุนายน 2563.
- CatDumb. (2561). *ตำนานเทพ “ธอร์” เทพเจ้าสายฟ้า ในตำนานท่านจะเพี้ยนเหมือนในหนังหรือเปล่านะ... เข้าถึงได้จาก <https://www.catdumb.com/thor-mythology-415/>*
-